

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

**CẨM NANG HƯỚNG DẪN CHA MẸ
CHĂM SÓC DINH DƯỠNG VÀ VUI CHƠI
CÙNG CON KHI TRẺ Ở NHÀ**

**HƯỚNG DẪN CHA MẸ VUI CHƠI CÙNG CON KHI Ở NHÀ
MODULE GIÁO DỤC PHÁT TRIỂN NHẬN THỨC**

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
HOẠT ĐỘNG 1: NHỮNG QUẢ BÓNG MÀU SẮC	4
HOẠT ĐỘNG 2: TRÔNG HÀNH TÂY	5
HOẠT ĐỘNG 3: CÁC CON VẬT ĐÁNG YÊU	8
HOẠT ĐỘNG 4: HOA ĐỔI MÀU	10
HOẠT ĐỘNG 5: CUỘC ĐUA CỦA THUYỀN GIẤY	12
HOẠT ĐỘNG 6: TRÒ CHƠI CẤP CUA	14
HOẠT ĐỘNG 7: GẤU CON Ở ĐÂU?	16
HOẠT ĐỘNG 8: BÁC SĨ NHÍ	18
HOẠT ĐỘNG 9: NGÀY SINH NHẬT CỦA GIA ĐÌNH BÉ	20
HOẠT ĐỘNG 10: NGÔI NHÀ MƠ ƯỚC	22
TÀI LIỆU THAM KHẢO	24

Phát triển nhận thức là một trong năm nhiệm vụ giáo dục cơ bản cho trẻ em ở lứa tuổi mầm non. Thông qua quá trình tác động có kế hoạch, có định hướng của nhà giáo dục sẽ góp phần hình thành một số biểu tượng đơn giản về thế giới xung quanh, cách thức hoạt động trí tuệ nhằm phát triển các năng lực và nhu cầu nhận thức cho trẻ.

Các nội dung phát triển nhận thức cho trẻ mầm non bao gồm: khám phá khoa học; làm quen với một số khái niệm sơ đẳng về Toán và khám phá xã hội. Để kích thích trẻ hứng thú nhận thức, cần tổ chức đa dạng và kết hợp các hoạt động với những hình thức và phương pháp tổ chức khác nhau. Đặc biệt, khi thực hiện các nội dung phát triển nhận thức, cần có sự phối hợp chặt chẽ, thống nhất giữa gia đình và trường mầm non.

Các hoạt động gần gũi, thiết thực trong đời sống sinh hoạt hằng ngày của gia đình cũng là các cơ hội tuyệt vời để cha mẹ có thể giáo dục và phát triển nhận thức cho trẻ. Cha mẹ có thể thúc đẩy sự phát triển trí tuệ của trẻ thông qua việc khai thác khả năng vốn có cũng như các kinh nghiệm mà trẻ đã biết khi học ở trường mầm non. Tận dụng các đồ dùng sẵn có trong gia đình để chơi và học cùng trẻ ở nhiều thời điểm khác nhau sẽ tạo hứng thú cho trẻ trong quá trình khám phá và tìm hiểu về thế giới xung quanh.

Thông qua các hoạt động phát triển nhận thức, cha mẹ còn có thể kết hợp giáo dục và phát triển các lĩnh vực khác như thể chất, ngôn ngữ, tình cảm – kĩ năng xã hội hay thẩm mỹ cho trẻ. Mỗi hoạt động giáo dục phát triển nhận thức của cha mẹ tại gia đình không chỉ giúp trẻ học hỏi mà còn tăng tính gắn kết, yêu thương và chia sẻ giữa các thành viên trong gia đình.

Tài liệu đưa ra một số gợi ý các hoạt động giáo dục phát triển nhận thức cho cha mẹ tham khảo để cùng học, cùng chơi với trẻ tại gia đình. Trên cơ sở các gợi ý này, cha mẹ có thể tự tạo ra các hoạt động vui vẻ, bổ ích và sáng tạo phù hợp với khả năng cũng như điều kiện gia đình nhằm giúp trẻ thúc đẩy phát triển trí tuệ.

HOẠT ĐỘNG 1: NHỮNG QUẢ BÓNG MÀU SẮC

Lứa tuổi: Trẻ 24 – 36 tháng tuổi

1. Mục tiêu

- Trẻ phân biệt được số lượng một – nhiều, các màu sắc cơ bản đỏ – vàng – xanh, kích thước to – nhỏ, làm quen với sắp xếp theo quy tắc.
- Phát triển khả năng ghi nhớ và tưởng tượng cho trẻ.
- Trẻ hứng thú khi tham gia hoạt động và tự hào khi hoàn thành nhiệm vụ.

2. Chuẩn bị

- Một túi bóng bay nhiều màu sắc.
- Dụng cụ thổi bóng (nếu có), băng dính hai mặt.
- Bút dạ màu.

3. Tiến hành

Hoạt động của cha mẹ	Hoạt động của trẻ
<p>❖ Gây hứng thú:</p> <ul style="list-style-type: none">– Trò chuyện với trẻ để tạo hứng thú về hoạt động, ví dụ:<ul style="list-style-type: none">+ Đưa túi bóng bay ra và hỏi trẻ: “Đây là gì nhỉ?”.+ Hỏi trẻ có muốn thổi bóng bay và dùng bóng bay để trang trí phòng mình không,...– Chuẩn bị các đồ dùng, dụng cụ cần thiết.	<ul style="list-style-type: none">– Trò chuyện cùng cha mẹ.– Tham gia chuẩn bị theo hướng dẫn của cha mẹ.
<p>❖ Trải nghiệm:</p> <ul style="list-style-type: none">– Cùng trẻ thổi bóng:<ul style="list-style-type: none">+ Con thích chọn quả bóng màu nào?+ Con muốn thổi mấy quả bóng?+ Con thử thổi xem nào? Con có cần hỗ trợ gì không?+ Con đã biết sử dụng cái bơm bóng này chưa?+ Con có muốn vẽ hình gì lên quả bóng này không?– Dùng bóng bay đã thổi để trang trí phòng trẻ, đưa ra yêu cầu cho trẻ thực hiện:<ul style="list-style-type: none">+ Lần 1: Con lấy cho bố / mẹ hai quả bóng màu đỏ nào.+ Lần 2: Con lấy cho bố / mẹ một quả bóng màu đỏ,	<ul style="list-style-type: none">– Thực hiện dưới sự hướng dẫn của cha mẹ.– Thực hiện theo yêu cầu của cha mẹ.

Hoạt động của cha mẹ	Hoạt động của trẻ
<p>một quả bóng màu vàng nhé. Rồi một quả bóng màu đỏ, một quả bóng màu vàng nữa nhé! Vậy là, mình sắp làm được một cổng bóng bay xen kẽ màu đỏ, màu vàng rồi này.</p> <p>+ Lần 3: Con lấy cho bố / mẹ một quả bóng màu đỏ nhỏ, một quả bóng màu đỏ to nhé. Con đếm xem có mấy quả bóng màu đỏ to nào?</p> <p>– Cha mẹ có thể đưa ra các yêu cầu khác nhau và khó hơn tùy theo khả năng của trẻ.</p>	
<p>❖ Kết thúc:</p> <p>– Sau khi thực hiện xong, cha mẹ cùng trẻ thưởng thức, trò chuyện về thành quả.</p> <p>– Dọn dẹp khu vực thực hiện hoạt động và thu dọn đồ dùng vào nơi quy định.</p>	<p>– Tự hào với thành quả của mình.</p> <p>– Tham gia dọn dẹp cùng cha mẹ.</p>

4. Một số lưu ý với cha mẹ

- Cha mẹ có thể tiếp tục tổ chức các hoạt động khác với bóng như tung bóng, phân loại bóng, đong nước vào quả bóng,...
- Với trẻ từ 3 tuổi trở lên, cha mẹ có thể ôn luyện cho trẻ về số đếm, tạo hình các con vật từ những quả bóng, chơi các trò chơi như chuyền bóng, di chuyển bóng theo đường đích đặt,...
- Kiên nhẫn hướng dẫn trẻ thổi bóng hoặc sử dụng bơm bóng và có thể giúp đỡ trẻ khi cần thiết.
- Chú ý tới sự an toàn khi cho trẻ chơi các hoạt động với bóng trong nhà hay ngoài trời.

HOẠT ĐỘNG 2: TRỒNG HÀNH TÂY

Lứa tuổi: Trẻ 3 – 4 tuổi

1. Mục tiêu

- Giúp trẻ tìm hiểu đặc điểm, lợi ích, quá trình phát triển của hành tây.
- Trẻ biết cách trồng hành tây đơn giản, chăm sóc và quan sát sự lớn lên hằng ngày của chúng.

- Trẻ biết mối liên hệ đơn giản giữa thực vật với con người và môi trường sống. Đồng thời, hình thành ở trẻ tính trách nhiệm và tình yêu đối với cây cối xung quanh mình.

2. Chuẩn bị

- Củ hành tây.
- Chai nhựa (hoặc cốc đã không còn sử dụng).
- Dao, kéo, bảng quan sát, kính lúp (nếu có).

3. Tiến hành

Hoạt động của cha mẹ	Hoạt động của trẻ
<p>❖ Gây hứng thú:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trò chuyện với trẻ về củ hành tây: <ul style="list-style-type: none"> + Con có biết đây là củ gì không? + Con có nhớ là mẹ thường chế biến củ này như thế nào không? Mẹ thường nấu củ này cùng với các loại thức ăn nào nhỉ? + Con có biết là củ này được trồng như thế nào không? + Con có muốn trồng hành tây với cha mẹ không? - Làm bảng quan sát: Cha mẹ tận dụng giấy đã sử dụng một mặt hoặc mặt trắng của tấm lịch treo tường để làm bảng. Kẻ các cột, ghi theo thứ tự ngày 1, ngày 2, ngày 3,... Mỗi ngày, trẻ quan sát bằng mắt thường hoặc dùng kính lúp (nếu có) và vẽ lại những điều trẻ nhìn thấy hằng ngày vào từng ô. - Chuẩn bị các đồ dùng, dụng cụ cần thiết. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tích cực tham gia trò chuyện với cha mẹ. - Tham gia dưới sự hướng dẫn của cha mẹ. - Tham gia chuẩn bị cùng cha mẹ.
<p>❖ Trải nghiệm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Giới thiệu các đồ dùng cần thiết và hỏi trẻ về ý tưởng: <ul style="list-style-type: none"> + Mình sẽ trồng hành tây vào các chai nhựa này nhé! + Theo con, làm thế nào để trồng được củ hành tây vào chai này nhỉ? + Có cần phải trồng bằng đất không? - Cắt phần miệng các chai nhựa và hướng dẫn trẻ cách bóc lớp vỏ bên ngoài củ hành tây: 	<ul style="list-style-type: none"> - Trả lời theo hiểu biết của trẻ. - Quan sát.

Hoạt động của cha mẹ	Hoạt động của trẻ
<ul style="list-style-type: none"> + Con phải bóc một vài vỏ màu nâu ra. Con nhớ bóc nhẹ nhàng, đừng làm rách các lớp bên trong, nếu không con sẽ bị cay mắt đấy! + Sau khi bóc xong, con đổ nước vào chai, không nên đầy quá. Bây giờ, ta đặt củ hành tây lên trên là xong. - Cho trẻ thực hiện, quan sát, hỗ trợ trẻ khi cần thiết. - Có thể cho trẻ vẽ các khuôn mặt cảm xúc khác nhau lên củ hành tây: <ul style="list-style-type: none"> + Con có thích vẽ các khuôn mặt lên củ hành tây không? + Bố / mẹ sẽ vẽ một củ hành tây đang khóc hu hu. Còn con, con muốn vẽ củ hành tây đang như thế nào? - Hướng dẫn trẻ quan sát sự phát triển của củ hành tây hằng ngày: <ul style="list-style-type: none"> + Mỗi ngày, con sẽ dùng kính lúp / mắt để quan sát xem củ hành tây phát triển như thế nào nhé! + Con thấy củ hành tây có thay đổi gì thì vẽ lại vào Bảng quan sát này nhé! + Cứ hai ngày, con nhớ thay nước cho củ hành tây một lần. 	<ul style="list-style-type: none"> - Thực hiện dưới sự hướng dẫn của cha mẹ. - Vẽ khuôn mặt cảm xúc cho củ hành tây theo ý thích. - Lắng nghe và ghi nhớ nhiệm vụ.
<p>❖ Kết thúc:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dọn dẹp khu vực thực hiện hoạt động, rửa tay sạch sẽ. - Quan sát củ hành tây hằng ngày và vẽ lại những thay đổi vào Bảng quan sát 	<ul style="list-style-type: none"> - Dọn dẹp đồ dùng. - Hằng ngày quan sát và vẽ lại thay đổi của củ hành tây vào Bảng quan sát.

4. Một số lưu ý với cha mẹ

- Cần cẩn thận với dao và kéo, tránh gây nguy hiểm cho trẻ.
- Có thể chuẩn bị số lượng hành tây, chai để trồng theo khả năng và nhu cầu sử dụng của gia đình.
- Ngoài hành tây, có thể hướng dẫn trẻ trồng các cây khác như cà rốt, khoai tây, khoai lang, đỗ, bơ,...

- Động viên trẻ kiên nhẫn quan sát và chờ đợi cây lớn lên; để thấy rõ sự thay đổi, có thể cho trẻ hai ngày quan sát một lần.

HOẠT ĐỘNG 3: CÁC CON VẬT ĐÁNG YÊU

Lứa tuổi: Trẻ 3 – 4 tuổi

1. Mục tiêu

- Trẻ biết đếm trên đối tượng trong phạm vi 5 và nhận biết số lượng theo khả năng của trẻ.
- Trẻ nhận biết được đặc điểm nổi bật và ích lợi của các con vật quen thuộc cũng như mối liên hệ giữa chúng với con người và môi trường.
- Thông qua các câu chuyện đơn giản, giúp trẻ khám phá về thế giới động vật đồng thời phát triển tư duy ngôn ngữ cho trẻ.

2. Chuẩn bị:

- Một số đồ vật có số lượng 5 như:
 - + 5 quyển truyện về động vật.
 - + 5 tờ giấy A4.
 - + 5 quả bóng nhỏ.
 - + 5 bút chì màu.
- Bảng khen: Có thể sử dụng giấy A0 hoặc tận dụng mặt sau của những tấm lịch treo tường để làm. Chia làm hai hay ba cột tùy vào mục đích của cha mẹ (một cột của cha mẹ, một cột của con,...). Mỗi lần trẻ trả lời đúng / làm được một việc tốt, cha mẹ có thể vẽ hoặc cho con tự vẽ một hình như ngôi sao, bông hoa, chấm tròn hoặc dán sticker,... để khen thưởng.

3. Tiến hành

Hoạt động của cha mẹ	Hoạt động của trẻ
<p>❖ Gây hứng thú:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Chuẩn bị các đồ dùng, dụng cụ cần thiết. – Hướng dẫn trẻ chơi trò chơi: <ul style="list-style-type: none"> + Bây giờ mình cùng chơi một trò chơi nhé! Trò chơi có tên là “Tôi muốn! Tôi muốn!”. Con có muốn chơi không nào? + Trò chơi này chơi rất dễ thôi. Khi bố / mẹ nói: “Tôi muốn! Tôi muốn!” thì con sẽ nói: “Muốn gì? Muốn 	<ul style="list-style-type: none"> – Tham gia cùng cha mẹ. – Tích cực tham gia chơi trò chơi.

Hoạt động của cha mẹ	Hoạt động của trẻ
<p>gì?”. Bố / mẹ sẽ nói: “Tôi muốn một đồ vật nào đó và con sẽ đi lấy đồ vật đó cho bố / mẹ. Con đồng ý không? Bố / mẹ sẽ yêu cầu hai lần và con sẽ yêu cầu lại bố / mẹ hai lần được không nào?”</p> <ul style="list-style-type: none"> + Ai làm đúng sẽ được thưởng một hình ngôi sao trên Bảng khen thưởng của cả nhà mình nhé! – Cùng con chơi, mỗi người chơi hai lần: <ul style="list-style-type: none"> + Bố / mẹ yêu cầu trẻ lấy bút chì màu, quyển truyện,... theo số lượng từ 1 đến 5. + Trẻ yêu cầu bố / mẹ lấy tờ giấy, quả bóng,... theo số lượng trẻ muốn. – Sau mỗi lần chơi, cha mẹ và trẻ cùng kiểm tra kết quả bằng cách đếm số đồ vật đã lấy, đập tay chúc mừng và dán / vẽ một ngôi sao vào Bảng khen thưởng. 	
<p>❖ Trải nghiệm:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Cùng trẻ chọn một cuốn sách về động vật mà trẻ thích để đọc: “Trong 5 quyển truyện con lấy, con thích bố / mẹ đọc cho con nghe quyển nào? Mình cùng nhau đọc nhé!” – Trò chuyện cùng trẻ về các con vật trong truyện: <ul style="list-style-type: none"> + Đây là con vật nào? + Con vật đó kêu như thế nào? (Mô phỏng lại tiếng kêu của con vật.) + Con vật đó có mấy chân? + Con vật đó sống ở đâu? + Nó ăn thức ăn gì? + Đồ con biết bố / mẹ đang vẽ con gì đây? – Mỗi lần trẻ trả lời được thì khen ngợi và tặng trẻ một sao trên Bảng khen thưởng. 	<ul style="list-style-type: none"> – Chọn truyện để cùng đọc với cha mẹ. – Nghe kể chuyện và trả lời các câu hỏi của cha mẹ.
<p>❖ Kết thúc</p> <p>Dọn dẹp khu vực thực hiện hoạt động, cất các đồ vật vào nơi quy định.</p>	<p>Dọn dẹp đồ dùng cùng cha mẹ.</p>

4. Một số lưu ý với cha mẹ

- Nếu trẻ còn hứng thú, có thể tổ chức tiếp các hoạt động tiếp nối như: vẽ tranh, tô màu, làm các con vật từ cốc giấy, đất nặn hay từ chính các đồ dùng như khăn, tất,...; yêu cầu trẻ lấy các đồ vật có số lượng nhiều hơn theo khả năng của mỗi trẻ hoặc kết hợp yêu cầu trẻ phân loại các đồ vật và đếm theo khả năng.
- Chọn những thời điểm mà trẻ cảm thấy thoải mái, vui vẻ và lựa chọn những đồ vật gần gũi, có sẵn trong gia đình để cùng tương tác với trẻ.
- Có thể chọn câu chuyện theo các chủ đề khác nhau để dạy trẻ về đặc điểm của các đối tượng trong câu chuyện. Chú ý để trẻ được tự do chọn theo ý thích của trẻ.

HOẠT ĐỘNG 4: HOA ĐỔI MÀU

Lứa tuổi: Trẻ 4 – 5 tuổi

1. Mục tiêu

- Trẻ nhận biết về các màu sắc cũng như cách pha các màu sắc khác nhau.
- Trẻ hiểu được vai trò của nước đối với cây cối.
- Trẻ hào hứng tham gia hoạt động.

2. Chuẩn bị

- Một số loài hoa có màu trắng: hoa hồng, hoa đồng tiền, hoa cúc,...
- Cốc hoặc lọ thủy tinh trong suốt.
- Màu thực phẩm hoặc màu nước (xanh, đỏ, vàng).

3. Tiến hành

Hoạt động của cha mẹ	Hoạt động của trẻ
<p>❖ Gây hứng thú:</p> <ul style="list-style-type: none">– Trò chuyện với trẻ về hoạt động cắm hoa:<ul style="list-style-type: none">+ Đây là một bó hoa hồng trắng rất là thơm. Con có muốn cắm hoa cùng bố / mẹ không nào?+ Để cắm hoa thì mình cần những gì nhỉ?– Chuẩn bị các đồ dùng, dụng cụ cần thiết.	<ul style="list-style-type: none">– Tích cực tham gia trò chuyện.– Tham gia chuẩn bị cùng cha mẹ: lấy hoa, nước,...
<p>❖ Trải nghiệm:</p> <ul style="list-style-type: none">– Gợi ý cho trẻ về việc đổi màu hoa:<ul style="list-style-type: none">+ Con có muốn các bông hoa này có thêm những màu	<ul style="list-style-type: none">– Trả lời theo suy nghĩ của trẻ.

Hoạt động của cha mẹ	Hoạt động của trẻ
<p>sắc khác nữa không? Con có biết cách làm như thế nào không?</p> <ul style="list-style-type: none"> + Ở đây có những lọ màu thực phẩm: xanh, đỏ và vàng. Theo con, nên làm gì để hoa hồng trắng đổi sang các màu sắc khác? - Cùng trẻ thực hiện thí nghiệm. Hướng dẫn trẻ cách pha màu và cắm các cành hoa vào cốc nước đã pha màu: <ul style="list-style-type: none"> + Trước tiên con hãy đổ nước vào những cốc / lọ này nhé! + Con muốn chọn màu nào trước? + Để tạo ra màu da cam thì con sẽ làm như thế nào? (Pha hai màu vàng, đỏ.) + Làm thế nào để tạo ra màu xanh lá cây nhi? (Pha hai màu vàng, xanh dương.) + Lấy màu mà con chọn / đã tạo ra pha vào cốc / lọ nước rồi cắm một bông hồng trắng vào. - Trong lúc đợi hoa chuyển màu, có thể cho trẻ vẽ lại quy trình hoạt động vừa làm hoặc cho trẻ dùng màu đã pha để vẽ tranh. - Cho trẻ quan sát hoa đã chuyển màu, giải thích cho trẻ về hiện tượng này: Do cành hoa có nhiều ống nhỏ nên khi dẫn nước có màu sẽ làm đổi màu hoa. 	<ul style="list-style-type: none"> - Thực hiện dưới sự hướng dẫn của cha mẹ. - Quan sát, lắng nghe.
<p>❖ Kết thúc:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cùng trẻ ngắm những bông hoa đổi màu. - Dọn dẹp khu vực thực hiện hoạt động, cất các đồ dùng vào nơi quy định. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vui thích với thành quả mình tạo ra. - Dọn dẹp đồ dùng cùng cha mẹ.

4. Một số lưu ý với cha mẹ

- Nên cắt bỏ 1 – 2 cm phần gốc cành hoa trước khi cắm hoặc thay nước.
- Kiên nhẫn và hướng dẫn trẻ quan sát chi tiết từng sự thay đổi rất nhỏ của bông hoa khi làm thí nghiệm.

HOẠT ĐỘNG 5: CUỘC ĐUA CỦA THUYỀN GIẤY

Lứa tuổi: Trẻ 5 – 6 tuổi

1. Mục tiêu

- Trẻ được ôn luyện về một số hình cơ bản, số đếm.
- Trẻ biết cách chia giấy, rèn luyện kỹ năng gấp chéo, gấp đôi, rèn sự khéo léo của các ngón tay.
- Trẻ hiểu được làm thế nào để các thuyền giấy với kích thước khác nhau di chuyển được trên mặt nước.

2. Chuẩn bị

- 5 tờ giấy màu hoặc giấy báo (hình chữ nhật).
- Bút chì màu.
- Ống hút.
- Quạt cầm tay nhỏ.
- Chậu nước.

3. Tiến hành

Hoạt động của cha mẹ	Hoạt động của trẻ
<p>❖ Gây hứng thú:</p> <ul style="list-style-type: none">– Trò chuyện, hướng trẻ vào hoạt động:<ul style="list-style-type: none">+ Lần trước nhà mình đi tắm biển, con thấy trên biển có những gì?+ Con thấy những loại thuyền nào?+ Con có muốn gấp những chiếc thuyền bằng giấy không?+ Con muốn gấp mấy chiếc thuyền?+ Con giúp bố / mẹ lấy các tờ giấy nhé!– Chuẩn bị các đồ dùng, dụng cụ cần thiết.	<ul style="list-style-type: none">– Tích cực tham gia trò chuyện với cha mẹ.– Tham gia chuẩn bị cùng cha mẹ.
<p>❖ Trải nghiệm:</p> <ul style="list-style-type: none">– Cùng trẻ ôn luyện về số đếm và hình dạng:<ul style="list-style-type: none">+ Con đếm xem đã đủ 5 tờ giấy màu chưa?+ Con đã lấy những màu gì vậy?+ Tờ giấy màu này có hình gì? Vì sao con biết đây là hình chữ nhật?	<ul style="list-style-type: none">– Ôn luyện số lượng trong phạm vi 5, màu sắc, hình chữ nhật.

Hoạt động của cha mẹ	Hoạt động của trẻ
<ul style="list-style-type: none"> + Có cách nào để thuyền di chuyển nữa không con? Sử dụng ống hút để thổi nhé! + Mệt quá! Nếu mình sử dụng quạt cầm tay thì thuyền có di chuyển nhanh hơn không nhỉ? Mình cùng làm nhé! – Cho trẻ quan sát và giải thích một cách đơn giản vì sao thuyền lại di chuyển nhanh chậm khác nhau: nếu cùng thổi với một lực nhất định thì thuyền nhẹ hơn sẽ chạy nhanh hơn; lực thổi mạnh hơn thì thuyền cũng sẽ chạy nhanh hơn. 	<ul style="list-style-type: none"> – Quan sát, lắng nghe giải thích hiện tượng.
<p>❖ Kết thúc: Dọn dẹp khu vực thực hiện hoạt động, cất các đồ dùng vào nơi quy định.</p>	<p>Dọn dẹp đồ dùng cùng cha mẹ.</p>

4. Một số lưu ý với cha mẹ

- Cha mẹ có thể cho trẻ xem video để trẻ học cách gấp thuyền giấy. Với trẻ nhỏ hơn, cha mẹ nên giúp đỡ trẻ thực hiện các bước khó đòi hỏi sự khéo léo. Khi trẻ đã gấp thành thạo, cha mẹ có thể hướng dẫn cách gấp các loại thuyền phức tạp hơn.
- Cha mẹ để trẻ tự suy nghĩ làm thế nào để thuyền có thể di chuyển được. Trong các hoạt động sau, có thể sử dụng các vật liệu khác để làm thuyền như bìa các tông, xốp, chai nhựa,...

HOẠT ĐỘNG 6: TRÒ CHƠI CẤP CUA

Lứa tuổi: Trẻ 3 – 4 tuổi

1. Mục tiêu

- Trẻ được ôn luyện về số lượng, phân loại đối tượng theo các tiêu chí.
- Giúp rèn luyện sự khéo léo của các ngón tay cho trẻ.
- Trẻ hào hứng, vui vẻ tham gia chơi cùng cha mẹ, tạo không khí gắn kết, yêu thương trong gia đình.

2. Chuẩn bị

- Các đồ chơi với kích thước khác nhau (không to quá so với tay trẻ) như bộ đồ chơi hình các con vật, hình dạng, sỏi, đá, các loại hạt (hạt mít, hạt gấc, hạt lạc,...).
- Giỏ / hộp đựng đồ chơi.

3. Tiến hành

Hoạt động của cha mẹ	Hoạt động của trẻ
<p>❖ Gây hứng thú:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cùng trẻ hát bài hát “Finger family” hoặc đọc bài thơ: <ul style="list-style-type: none"> Đây là anh cả. Béo trọc béo tròn. Anh hai chỉ đường. Anh ba cao nhất. Anh tư hơi thấp. Bé nhất là út con. + Các bạn ngón tay đang rất thích được gắp các đồ vật khác nhau. Cả nhà mình cùng chơi trò chơi “Cấp cua” nhé! + Trước tiên, con hãy giúp bố / mẹ lấy các đồ chơi / hạt hạt ra nhé! - Chuẩn bị các đồ dùng, dụng cụ cần thiết. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tích cực tham gia trò chuyện với cha mẹ. - Tham gia chuẩn bị cùng cha mẹ.
<p>❖ Trải nghiệm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hướng dẫn trẻ cách đan hai bàn tay vào nhau, dùng hai ngón trỏ để gắp đồ vật. - Lần 1: Cho trẻ gắp các đồ vật bất kì theo số lượng yêu cầu: <ul style="list-style-type: none"> + Con có thể gắp cho bố / mẹ 5 đồ chơi được không? + Mình cùng đếm lại nào! + Con muốn bố / mẹ gắp bao nhiêu đồ vật? + Con giúp bố / mẹ kiểm tra kết quả nhé! - Lần 2: Yêu cầu trẻ gắp theo các tiêu chí khác nhau: <ul style="list-style-type: none"> + Cả nhà mình thi đua xem ai có thể gắp được các con vật có 4 chân (hoặc các con vật sống dưới nước) nhanh nhất và nhiều nhất nhé! Bắt đầu nào. + Con giúp bố / mẹ kiểm tra kết quả nhé! + Bây giờ cả nhà mình phân công nhau, mỗi người gắp 	<ul style="list-style-type: none"> - Quan sát. - Thực hiện dưới sự hướng dẫn của cha mẹ.

Hoạt động của cha mẹ	Hoạt động của trẻ
<p>một loại hạt nhé: mẹ gấp hạt lạc, bố gấp hạt mít, con gấp hạt gạo.</p> <p>+ Con giúp bố mẹ đếm xem mỗi loại có bao nhiêu hạt nào!</p>	
<p>❖ Kết thúc:</p> <p>Dọn dẹp khu vực thực hiện hoạt động, cất đồ chơi, hộp / hạt vào nơi quy định.</p>	Dọn dẹp cùng cha mẹ.

4. Một số lưu ý với cha mẹ

- Có thể tổ chức trò chơi này nhiều lần cho trẻ. Tuy nhiên, để tránh gây nhàm chán, cha mẹ có thể tăng mức độ khó của trò chơi như yêu cầu trẻ gấp bỏ đồ chơi vào những vị trí khác nhau hay tăng dần tiêu chí phân loại (ví dụ: gấp con vật vừa có bốn chân, vừa sống ở trong rừng; gấp 5 hạt gạo và 5 hạt mít;...).
- Nếu trẻ khó dùng hai ngón trỏ để gấp các đồ vật thì cha mẹ có thể cho trẻ dùng thìa hoặc dùng cả bàn tay. Với trẻ lớn hơn, cha mẹ có thể tập cho trẻ dùng đũa để gấp các đồ vật.
- Cha mẹ cần luôn lưu ý quan sát, tránh trẻ cho hạt / gạo vào tai / mũi / họng,...
- Cần kiên nhẫn khi hướng dẫn trẻ chơi lần đầu và khi trẻ không gấp được các vật có kích thước nhỏ.

HOẠT ĐỘNG 7: GÁU CON Ở ĐÂU?

Lứa tuổi: Trẻ 3 – 6 tuổi

1. Mục tiêu

- Giúp trẻ định hướng được trong không gian:
 - + Trẻ 3 – 4 tuổi có thể nhận biết được phía trên – phía dưới, phía trước – phía sau, tay phải – tay trái của bản thân.
 - + Trẻ 4 – 5 tuổi xác định được vị trí của đồ vật so với bản thân và so với người khác.
 - + Trẻ 5 – 6 tuổi có thể xác định vị trí của đồ vật với một vật nào đó làm chuẩn.
- Rèn khả năng ghi nhớ vị trí cho trẻ.

2. Chuẩn bị

- Thú bông trẻ yêu thích.
- Bảng khen thưởng.

3. Tiến hành

Hoạt động của cha mẹ	Hoạt động của trẻ
<p>❖ Gây hứng thú:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trò chuyện với trẻ về thú bông trẻ yêu thích (ví dụ: gấu bông): <ul style="list-style-type: none"> + Vì sao con lại thích bạn gấu bông này thế? + Con cảm thấy như thế nào khi có bạn gấu bông xinh xắn này bên cạnh con? + Mình cùng chơi trò chơi với bạn gấu bông này được không nào? - Chuẩn bị các đồ dùng, dụng cụ cần thiết. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tích cực tham gia trò chuyện với cha mẹ. - Chuẩn bị cùng cha mẹ.
<p>❖ Trải nghiệm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hướng dẫn cách chơi trò chơi “Đi tìm gấu con”: <ul style="list-style-type: none"> + Bây giờ cả nhà mình cùng chơi trò chơi “Đi tìm gấu con” nhé! + Bố / mẹ sẽ giấu bạn gấu bông ở một nơi nào đó, sau đó con sẽ đi tìm nhé! Nếu con chưa tìm được thì bố mẹ sẽ gợi ý được không nào? Sau đó đến lượt con giấu bạn gấu bông để bố mẹ tìm. Ai tìm được sẽ được thưởng một ngôi sao trên Bảng khen thưởng. + Con hãy nhắm mắt vào nào! - Chơi cùng trẻ: <ul style="list-style-type: none"> + Lần 1: Giấu gấu bông ở trong một cái hộp đặt ở dưới gầm bàn, trên cái hộp có một con thú bông khác. Chỉ dẫn trẻ đi tìm: “Bạn gấu bông hiện nay đang ở trong một chiếc hộp rất đẹp dưới gầm bàn ăn, bên trên chiếc hộp có một con thỏ trắng rất xinh đẹp. Con hãy đi tìm gấu bông đi nào!”. + Lần 2: Giấu gấu bông trong túi. Cái túi đặt trên mặt bàn, phía sau một lọ hoa. Chỉ dẫn trẻ đi tìm: “Bạn gấu bông lúc này lại đang ở trong một chiếc túi đặt trên chiếc bàn nhỏ ở bên tay trái của con.”. + Lần 3: Cho trẻ tự đi giấu gấu bông và chỉ dẫn cho cha mẹ. 	<ul style="list-style-type: none"> - Lắng nghe cha mẹ hướng dẫn cách chơi. - Trẻ thực hiện dưới sự hướng dẫn của cha mẹ.

Hoạt động của cha mẹ	Hoạt động của trẻ
– Sau mỗi lần tìm được gấu bông, cho trẻ dán / vẽ ngôi sao vào Bảng khen thưởng.	
❖ Kết thúc: Dọn dẹp khu vực thực hiện hoạt động, cất các đồ chơi, đồ dùng vào nơi quy định. Nhắc trẻ giữ gìn vệ sinh cho các con thú bông và mang giặt nếu bị bẩn.	Dọn dẹp cùng cha mẹ.

4. Một số lưu ý với cha mẹ

- Cha mẹ có thể dựa vào gợi ý này để rèn luyện cho trẻ nhận biết các hướng trong không gian phù hợp với khả năng như nhờ trẻ lấy các đồ vật theo lời chỉ dẫn.
- Nên chia ngắn lời chỉ dẫn với trẻ nhỏ, hoặc lúc mới chơi nên đặt đồ vật ở một vị trí mà trẻ dễ tìm kiếm, sau đó mới nâng dần độ khó.

HOẠT ĐỘNG 8: BÁC SĨ NHÍ

Lứa tuổi: Trẻ 3 – 6 tuổi

1. Mục tiêu

- Trẻ được tìm hiểu về nghề bác sĩ, nhận biết được trang phục, công việc, nơi làm việc, dụng cụ làm việc của bác sĩ.
- Trẻ biết được một số nghề cơ bản, ý nghĩa của các nghề đối với đời sống xã hội.
- Trẻ hình thành định hướng nghề nghiệp trong tương lai.

2. Chuẩn bị

- Một bộ đồ chơi, đồ dùng khám bệnh của bác sĩ.
- Một số vỏ hộp thuốc, cặp nhiệt độ điện tử (nếu có).

3. Tiến hành

Hoạt động của cha mẹ	Hoạt động của trẻ
❖ Gây hứng thú: – Trò chuyện, hỏi về ước mơ của trẻ: + Sau này con thích làm nghề gì nhất? + Tại sao con lại thích nghề đó? + Bác sĩ thì làm những công việc gì? + Bác sĩ làm việc ở đâu?	– Tích cực tham gia trò chuyện cùng cha mẹ.

Hoạt động của cha mẹ	Hoạt động của trẻ
<ul style="list-style-type: none"> + Làm bác sĩ có khó lắm không? + Bác sĩ thường sử dụng các dụng cụ gì nhỉ? + Bác sĩ có thể bị bệnh không? Có cần phải rửa tay bằng xà phòng hay đeo khẩu trang không? + Mình chơi đóng vai làm bác sĩ khám bệnh nhé! - Chuẩn bị các đồ dùng, dụng cụ cần thiết. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tham gia chuẩn bị cùng cha mẹ.
<p>❖ Trải nghiệm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cùng trẻ chơi đóng vai bác sĩ khám cho bệnh nhân: <ul style="list-style-type: none"> + Bác sĩ ơi, hôm nay tôi cảm thấy không khoẻ. Bác sĩ khám cho tôi được không? + Bác sĩ ơi, hình như tôi bị sốt. Bác sĩ đo nhiệt độ cho tôi nhé! + Bác sĩ có thể khám họng cho tôi không? Tôi thấy đau họng quá. + Tôi rất sợ tiêm thuốc. Bác sĩ có cách nào giúp tôi bớt sợ tiêm không? + Tôi có cần phải uống thuốc gì không ạ? + Bao lâu nữa thì tôi mới khỏi được bệnh ạ? - Có thể cho trẻ đóng vai bác sĩ khám bệnh cho các thú nhồi bông, đồ chơi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Cùng chơi đóng vai bác sĩ khám cho bệnh nhân.
<p>❖ Kết thúc:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cùng trẻ vận động theo bài hát “Ghen Cô Vy”. - Dọn dẹp khu vực thực hiện hoạt động, cất đồ dùng, đồ chơi vào nơi quy định. 	<ul style="list-style-type: none"> - Hào hứng tham gia. - Dọn dẹp cùng cha mẹ.

4. Một số lưu ý với cha mẹ

- Khám phá xã hội là một nội dung của lĩnh vực phát triển nhận thức. Trong đó, trẻ khám phá về bản thân, gia đình, cộng đồng nơi trẻ sống; tìm hiểu một số nghề trong xã hội, các danh lam thắng cảnh hay các ngày lễ hội, sự kiện văn hoá. Trẻ từ 3 tuổi trở lên luôn mong được mô phỏng lại thế giới của người lớn thông qua đóng vai làm cô giáo, bác sĩ, lính cứu hoả, kĩ sư xây dựng, nhà khoa học,... Cha mẹ dựa vào nhu cầu này của trẻ để tổ chức các hoạt động cho trẻ ngay tại gia đình.

- Khi trẻ muốn đóng vai thành ai đó, cha mẹ cũng nên trở thành bạn cùng chơi của trẻ, hoá thân vào vai chơi để tạo ra các tình huống chơi thú vị, hấp dẫn. Trẻ hoàn toàn có thể phân biệt được mối quan hệ chơi và mối quan hệ thực.
- Cha mẹ mở rộng vốn kinh nghiệm của trẻ bằng cách trò chuyện về các nghề nghiệp khác nhau, cho trẻ quan sát những người thân xung quanh hay nói về chính công việc của cha mẹ để trẻ hiểu rõ hơn.

HOẠT ĐỘNG 9: NGÀY SINH NHẬT CỦA GIA ĐÌNH BÉ

Lứa tuổi: Trẻ 5 – 6 tuổi

1. Mục tiêu

- Trẻ nhận biết các chữ số và số lượng trong phạm vi 10; nhận biết về thời gian như các buổi trong ngày, hôm qua, hôm nay, ngày mai hay gọi tên các thứ trong tuần.
- Tăng cường trí nhớ, sự nhanh mắt, nhanh tay cho trẻ.

2. Chuẩn bị

- Lịch treo tường (không phải lịch blog) / lịch bàn.
- Bút chì, bút màu.

3. Tiến hành

Hoạt động của cha mẹ	Hoạt động của trẻ
<p>❖ Gây hứng thú:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trò chuyện, hỏi trẻ về ngày, tháng, năm sinh của các thành viên trong gia đình: <ul style="list-style-type: none"> + Sinh nhật của con là ngày nào, tháng nào nhỉ? + Con có nhớ sinh nhật của bố / mẹ là ngày nào không? + Cả nhà mình cùng thử tìm các ngày đó trên lịch và đánh dấu lại nhé. – Chuẩn bị các đồ dùng, dụng cụ cần thiết. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tích cực tham gia trò chuyện cùng cha mẹ. – Tham gia chuẩn bị cùng cha mẹ.
<p>❖ Trải nghiệm:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Cùng trẻ tìm ngày, tháng sinh nhật của trẻ trên lịch (làm tương tự với ngày, tháng sinh nhật của cha mẹ): <ul style="list-style-type: none"> + Sinh nhật của con là vào tháng 3 này. Mình sẽ mở lịch tới tháng 3 nhé! 	<ul style="list-style-type: none"> – Thực hiện dưới sự hướng dẫn của cha mẹ.

Hoạt động của cha mẹ	Hoạt động của trẻ
<ul style="list-style-type: none"> + Đây là số mấy nhi? + Sinh nhật của con là vào ngày 24 này. Mình sẽ cùng tìm số 24, gồm có số 2 và số 4 nhé! + Con muốn đánh dấu ngày sinh nhật của con bằng cách nào? Con có muốn vẽ hình trái tim hay tô màu gì vào ô đó không? - Cùng trẻ chơi trò chơi “Thi xem ai khoanh nhanh hơn”: + Hướng dẫn cách chơi: “Cả nhà mình cùng chơi trò chơi “Thi xem ai khoanh nhanh hơn nhé!”. Mỗi người sẽ chọn một cây bút màu khác nhau. Sau đó, bố / mẹ sẽ yêu cầu khoanh vào một số bất kì trên tờ lịch này. Ai khoanh được nhiều hơn và nhanh hơn sẽ thắng nhé. Người nào thắng sẽ được đưa ra yêu cầu cho lần chơi tiếp theo.”. + Mỗi lần chơi đưa ra yêu cầu khoanh vào một số khác nhau. + Sau mỗi lần chơi, cha mẹ cùng trẻ kiểm tra kết quả của nhau. 	<ul style="list-style-type: none"> - Hào hứng tham gia chơi.
<p>❖ Kết thúc</p> <p>Dọn dẹp khu vực chơi, cất đồ dùng vào nơi quy định.</p>	<p>Dọn dẹp cùng cha mẹ.</p>

4. Một số lưu ý với cha mẹ

- Cha mẹ cũng có thể cho trẻ từ 3 tuổi chơi trò này với mục đích dạy trẻ nhận biết các chữ số.
- Với các số trên 10, cha mẹ có thể giúp đỡ, hỗ trợ trẻ khi cần thiết.
- Hằng ngày, cha mẹ cho trẻ khoanh vào các ngày (nếu là lịch bàn, lịch treo tường) hoặc bóc lịch blog để cảm nhận về thời gian. Cha mẹ nên tạo thành thói quen này ở trẻ, khơi gợi mong đợi của trẻ về những ngày đặc biệt trong tháng như ngày sinh nhật, ngày khai giảng, lễ hội,...
- Cha mẹ nên quan sát và đưa ra một vài hướng dẫn, gợi ý để trẻ có thể tìm hết được các số cần tìm trong tờ lịch (ngày dương lịch, ngày âm lịch).

HOẠT ĐỘNG 10: NGÔI NHÀ MƠ ƯỚC

Lứa tuổi: Trẻ 5 – 6 tuổi

1. Mục tiêu

- Phát triển các kỹ năng nhận thức như quan sát, so sánh, phân tích cho trẻ.
- Rèn luyện kỹ năng đo lường, so sánh kích thước, hình dạng của 2 – 3 đối tượng cho trẻ.
- Phát triển khả năng thẩm mỹ như phối màu, trang trí ngôi nhà, phát huy trí tưởng tượng, sáng tạo ở trẻ.

2. Chuẩn bị

- Video hướng dẫn cách làm ngôi nhà từ bìa / hình ảnh một số ngôi nhà làm từ bìa các tông.
- Bìa các tông, thước cuộn, dây buộc, keo, kéo, bút sáp màu, bút chì, giấy A4.

3. Tiến hành

Hoạt động của cha mẹ	Hoạt động của trẻ
<p>❖ Gây hứng thú:</p> <ul style="list-style-type: none">– Trò chuyện, hỏi về ngôi nhà của gia đình:<ul style="list-style-type: none">+ Đố con biết nhà mình có bao nhiêu phòng? Là những phòng nào?+ Con có biết nhà mình là loại nhà gì không? (Nhà tầng, nhà mái ngói, nhà chung cư,...).– Chuẩn bị các đồ dùng, dụng cụ cần thiết.	<ul style="list-style-type: none">– Tích cực tham gia trò chuyện cùng cha mẹ. – Tham gia chuẩn bị cùng cha mẹ.
<p>❖ Trải nghiệm:</p> <ul style="list-style-type: none">– Cùng trẻ lên ý tưởng thiết kế ngôi nhà:<ul style="list-style-type: none">+ Theo con, mình sẽ làm một ngôi nhà như thế nào? Bằng nguyên vật liệu gì?+ Bố / mẹ thấy có mấy mẫu ngôi nhà từ bìa các tông rất đẹp. Cả nhà mình cùng tham khảo xem nhé!+ Đây là kiểu nhà gì? Ngôi nhà này có những bộ phận gì?+ Nhà mái ngói có đặc điểm gì khác với hai kiểu nhà kia?	<ul style="list-style-type: none">– Tích cực tham gia lên ý tưởng cùng cha mẹ.

Hoạt động của cha mẹ	Hoạt động của trẻ
<ul style="list-style-type: none"> + Con thấy mái ngói được xếp như thế nào? + Theo con, bây giờ cả nhà mình sẽ làm ngôi nhà theo kiểu nào? - Cùng trẻ xây dựng ngôi nhà từ bìa các tông: <ul style="list-style-type: none"> + Hướng dẫn trẻ dựng khung ngôi nhà và cắt ghép các chi tiết khó. + Cho trẻ tham gia vẽ cửa chính là hình chữ nhật, cửa sổ hình vuông, trang trí và cắt dán những chi tiết nhỏ hoặc lấy đồ dùng cho cha mẹ. 	<ul style="list-style-type: none"> - Trẻ thực hiện dưới sự hướng dẫn của cha mẹ.
<p>❖ Kết thúc:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cho trẻ chơi trong ngôi nhà vừa làm. - Dọn dẹp khu vực thực hiện hoạt động, cất đồ dùng vào nơi quy định. 	<ul style="list-style-type: none"> - Hào hứng chơi với thành quả đạt được. - Trẻ dọn dẹp đồ dùng.

4. Một số lưu ý với cha mẹ

- Cha mẹ có thể tiếp tục tổ chức các hoạt động khác với ngôi nhà vừa tạo nên như đọc truyện, đóng kịch,...
- Kiên nhẫn hướng dẫn trẻ cách cầm kéo, keo dán và có thể giúp đỡ trẻ khi cần thiết.
- Nên có sự phân công rõ ràng nhiệm vụ cho mỗi người tham gia hoạt động.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2017, *Chương trình Giáo dục mầm non*, NXB Giáo dục Việt Nam.
2. Đỗ Thị Minh Liên, 2003, *Phương pháp hình thành biểu tượng toán học sơ đẳng cho trẻ mầm non*, NXB Đại học Sư phạm Hà Nội.
3. Nguyễn Ánh Tuyết (chủ biên), Nguyễn Thị Như Mai, 2006, *Giáo trình tâm lý học trẻ em, Tập 1 – Lý luận về tâm lý học trẻ em và sự phát triển tâm lý của trẻ từ bào thai đến 36 tháng tuổi*, NXB Giáo dục.
4. Nguyễn Ánh Tuyết (chủ biên), Nguyễn Thị Như Mai, 2006, *Giáo trình tâm lý học trẻ em, Tập 2 – Sự phát triển tâm lý của trẻ mẫu giáo*, NXB Giáo dục.
5. Đinh Thị Tứ, Phan Trọng Ngọ, 2008, *Tâm lý học trẻ em lứa tuổi mầm non*, Tập một – Tập hai, NXB Giáo dục.
6. Hoàng Thị Phương, 2017, *Lý luận và phương pháp hướng dẫn trẻ làm quen với môi trường xung quanh*, NXB Đại học Sư phạm Hà Nội.
7. Hoàng Thị Phương, 2018, *Tổ chức các hoạt động giáo dục ở trường mầm non theo hướng trải nghiệm*, NXB Đại học Sư phạm Hà Nội.
8. Nguyễn Thị Hoà, 2019, *Giáo trình Giáo dục học mầm non*, NXB Đại học Sư phạm.